Veel gestelde vragen vrijwillige ouderbijdrage per 1 augustus 2021

Waarom is de wet over de vrijwillige ouderbijdrage aangepast?

Dit wetsvoorstel helpt het bij het terugdringen van kansenongelijkheid in het onderwijs. Het zorgt ervoor dat alle kinderen naar elke school kunnen en kunnen deelnemen aan de schoolactiviteiten, ongeacht of de vrijwillige ouderbijdrage is betaald. Ouders en kinderen hoeven zich geen zorgen te maken over uitsluiting van de aangeboden onderwijsprogramma's en activiteiten op die school. Met dit wetsvoorstel moet elke leerling mee kunnen doen aan activiteiten die de school organiseert, ook als ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen.

Wat blijft hetzelfde onder de nieuwe wetgeving?

Het vrijwillige karakter van de ouderbijdrage was al in de wet geregeld. De toelating van een leerling tot een school mag niet afhankelijk zijn van het wel of niet betalen van de vrijwillige ouderbijdrage (artikel 41 Wet op het primair onderwijs , artikel 27.2 Wet op het voortgezet onderwijs). Ook moet de school in de schoolgids de vrijwillige ouderbijdrage vermelden en duidelijk maken dat de bijdrage niet verplicht is. (artikel 13.1.e WPO, artikel 24a WVO). Hieraan verandert niets.

Welke kosten vallen onder de wetswijziging?

De wetswijziging gaat over de kosten voor deelname van leerlingen aan activiteiten die buiten het verplichte onderwijsprogramma worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van de school. Voor deze activiteiten mag de school een vrijwillige ouderbijdrage vragen. Voorbeelden zijn schoolreisjes en extra onderwijsprogramma's, zoals het tweetalig onderwijs. Het aanbieden van bijles, huiswerkbegeleiding of examentraining onder verantwoordelijkheid van de school valt ook onder deze kosten.

Hoe kan onze school extra activiteiten bekostigen?

Het vragen van een vrijwillige ouderbijdrage voor extra activiteiten blijft mogelijk. Scholen kiezen zelf welke extra activiteiten ze aanbieden. De vrijwillige ouderbijdrage kan een rol spelen bij het organiseren van extra activiteiten.

Mag de school de reguliere bekostiging gebruiken voor het financieren van extra activiteiten buiten het verplichte programma?

Ja, dat mag. Hiermee kan een school bijvoorbeeld de inkomsten uit de vrijwillige ouderbijdrage aanvullen voor de financiering van de extra activiteit, zoals een schoolreisje. De rijksbekostiging geeft scholen middelen om in ieder geval het primaire onderwijsproces te bekostigen, zoals huisvesting, personeel en leermiddelen. Als de school geld overhoudt, kan de school dit overgebleven geld besteden aan overige zaken, zoals extra activiteiten.

Zegt de nieuwe wet iets over de hoogte van de vrijwillige ouderbijdrage?

Nee, de nieuwe wet zegt niets over de hoogte van de vrijwillige ouderbijdrage. De ouders oudergeleding in de medezeggenschapsraad van de school moeten instemmen met de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage. Dat was in de oude situatie ook al zo.

Geldt deze wet over de vrijwillige ouderbijdrage voor de aanschaf van tablets en laptops?

Nee, deze wet gaat over extra *activiteiten* die een school aanbiedt buiten het verplichte lesprogramma. Toch geldt voor de aanschaf van digitale apparatuur hetzelfde uitgangspunt. Als scholen volledig of grotendeels schoolboeken vervangen door digitaal lesmateriaal en het bezit van een laptop of tablet voor het leerproces noodzakelijk is, moeten scholen dat zelf regelen. Zij

kunnen via de vrijwillige ouderbijdrage kosten in rekening brengen voor het gebruik van of de aanschaf van tablets of laptops. Als ouders deze kosten of de aanschaf van een device niet voor hun rekening nemen, dan moet de school zorgen voor een volwaardig alternatief.

Geldt deze wet ook voor het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen?

Wanneer de school bepaalt dat extra activiteiten nodig zijn om de leerlingen te ondersteunen, dan is dat passend onderwijs en moet de school dit betalen uit de financiering van de overheid of de middelen die het samenwerkingsverband hiervoor ontvangt. De school mag dus alleen een vrijwillige ouderbijdrage vragen voor extra activiteiten voor hoogbegaafden buiten het verplichte programma en die niet gelden als ondersteuning. Voor die extra activiteiten geldt deze wet over de vrijwillige ouderbijdrage ook.

Mag de school in het kader van de nieuwe wet een reis organiseren voor een beperkt aantal leerlingen? Bijvoorbeeld een ski-reis voor 50 leerlingen van de school?

De nieuwe wet zegt dat leerlingen niet mogen worden uitgesloten van activiteiten die de school organiseert als hun ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen. Dit betekent dat een school wel een activiteit voor een beperkt aantal leerlingen mag organiseren, bijvoorbeeld voor een klas, of een grotere vooraf bepaalde groep leerlingen van de school, maar dat leerlingen van wie de ouders niet betalen daarvan niet mogen worden uitgesloten. Een ski-reis voor 50 leerlingen van de school kan bijvoorbeeld door middel van loting worden gevuld. Als de groep leerlingen maar niet wordt bepaald door het al dan niet betalen van de vrijwillige ouderbijdrage door de ouders.

Als mijn school een schoolreis naar Rome organiseert en mijn ouders kunnen of willen niet betalen, mag ik dan toch mee?

Ja, dat mag. Elke leerling moet kunnen deelnemen aan extra activiteiten die de school organiseert, ongeacht of de ouders van de leerling de vrijwillige ouderbijdrage kunnen of willen betalen.

Mag de school als voorwaarde stellen dat een minimaal aantal ouders van leerlingen de schoolreis moet betalen, wil de schoolreis door gaan?

Ja, dat mag. De school mag besluiten een activiteit niet door te laten gaan als er onvoldoende financiering voor is. Maar áls de activiteit door gaat, dan moet elke leerling uit de klas daar aan deel kunnen nemen, ongeacht of de ouders van de leerling de vrijwillige ouderbijdrage hebben betaald. Van scholen wordt verwacht dat ze bij het plannen en organiseren van activiteiten een reële inschatting maken van de bijdrage die ze van ouders zullen ontvangen en indien nodig zorgen voor een financiële aanvulling.

Als de reis al vóór 1 augustus 2021 is georganiseerd en betaald, maar plaatsvindt na 1 augustus, moeten dan alle leerlingen kunnen deelnemen, ook als ze niet eerder zijn opgegeven en betaald hebben?

Ja, dat is juist. Na 1 augustus 2021 moeten alle leerlingen kunnen deelnemen aan extra activiteiten die door school zijn georganiseerd, ook als voorafgaand aan 1 augustus 2021 hiervoor moest worden ingeschreven of betaald door ouders.

Als de reis in een vakantie plaatsvindt, geldt de nieuwe wetgeving dan ook?

Ja, als de reis is georganiseerd door de school, dan geldt de nieuwe wetgeving over de vrijwillige ouderbijdrage. Dit betreft ook activiteiten buiten schooltijd, zoals in het weekend of tijdens de vakantie.

Welke regels gelden als de activiteiten via sponsoring worden gefinancierd?

Naast de vrijwillige ouderbijdrage is ook sponsoring een vorm van private financiering waarover specifieke afspraken zijn gemaakt. In de wet (art. 10 Wet medezeggenschap op scholen) is

vastgelegd dat de medezeggenschapsraad moet instemmen met een besluit van de school over sponsoring. De informatieplicht en klachtenregeling over sponsoring zijn ook wettelijk geregeld. Het sponsorbeleid moet in het schoolplan en de schoolgids worden vermeld. Aanvullende spelregels zijn vastgelegd in het sponsorconvenant. Belangrijke uitgangspunten in het sponsorconvenant zijn:

- de samenwerking mag de ontwikkeling van kinderen niet schaden;

- de onderwijsinhoud mag niet worden beïnvloed; het uitvoeren van de kernactiviteiten van de school mag niet afhankelijk van sponsoring worden;
- alle betrokkenen bij de school moeten op een zorgvuldige manier met sponsoring omgaan.

Zie ook:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporte
n/2020/02/11/bijlage-sponsorconvenant-2020-2022